

تبیین وضعیت موجود اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور با استفاده از تحلیل SWOT

مهدی گودرزی^۱

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۴/۱۳) تاریخ پذیرش: (۱۳۹۲/۶/۱۳)

چکیده

هدف از انجام این پژوهش، شناسایی قوتهای، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور بود. برای گردآوری داده‌ها، اسناد و مدارک بررسی و متون پیشینه مطالعه شد و پرسشنامه‌های نظرسنجی و PEST SCAN ($\alpha=0.91$) و تحلیل SWOT به کار رفت. در بخش نظرسنجی، ۲۳ مدیر کل و کارشناس ارشد اسبق و کنونی اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور و اعضای علمی و دانشجویان مقطع دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور که در زمینه فعالیت‌ها و مشاغل ورزشی دانشگاه پیام نور نقش داشته‌اند انتخاب شدند. با استفاده از روش دلfü، برگزاری جلسات و چندین مرحله تحلیل راهبردی، ۷ قوت، ۷ ضعف، ۷ فرصت و ۷ تهدید تأیید و بر اساس آزمون فریدمن، رتبه‌بندی شد. یافته‌های پژوهش نشان داد در دانشگاه پیام نور با جمعیت دانشجویی ۱۰۴۰،۰۰۰ نفری، کمتر از ۱٪ دانشجویان در ورزش دانشجویی مشارکت دارند. با این حال، داشتن مراکز آموزشی متعدد رشتۀ تربیت بدنی، جمعیت کثیر دانشجویی در دامنه‌های سنی متفاوت، بالاترین گستره پوششی مراکز دانشگاهی در سراسر کشور، نیز بیشترین بودجه خارج از شمول باعث شده است، جایگاه ورزش دانشجویی اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور در موقعیت SO قرار گیرد. در همین راستا، می‌توان بر پایه تحلیل اطلاعات به دست آمده، به مسئولان و مدیران ورزشی دانشگاه پیام نور کمک کرد ضعف‌ها را رفع و از قوت‌ها در جهت به حداقل رساندن فرستاده است.

واژگان کلیدی

اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور، تحلیل SWOT، ورزش دانشجویی.

مقدمه

حال تغییر است سازمان‌ها ناگزیرند به طور دائم بر رویدادهای داخلی و خارجی نظارت کنند تا بتوانند در زمان مناسب و برجسب ضرورت، خود را با تغییرات و فقط دهن. مدیران باید با مددگیری از برنامه‌های بلندمدت، راهبردهای آینده سازمان را به گونه‌ای تنظیم کنند که متناسب با موقعیت‌ها و شرایط آینده باشد.

هارپر (۲۰۰۴) در دانشگاه ای.ان.ام. تگزاس مطالعه‌ای بر اساس تجزیه و تحلیل قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدها انجام داد. نتایج آن نشان می‌دهد مهم‌ترین قوت‌های دانشگاه عبارت‌اند از توانایی افزایش ثبت‌نام، برنامه‌های تحصیلی باکیفیت، گسترش تحقیقات، تعامل زیاد با جامعه، تعامل مثبت و مؤثر استادان و دانشجویان، توانایی جذب بودجه‌های خارجی و فعال بودن دانشجویان. مهم‌ترین ضعف‌ها نیز به شرح زیر بود: محدودیت فضای اختلاف در تغییر شیوه اداره مؤسسه، محدودیت منابع، ارتباط ضعیف بین آموزش و بخش‌های دیگر. مهم‌ترین فرصت‌های دانشگاه شامل موارد زیر بود: مؤسسه تحقیقاتی هارت، ارتباط با بخش صنعت، گسترش تحقیق و تأکید بر تحقیقات دانشجویی، تدوین اهداف دانشگاهی و افزایش ارتباط با جامعه محلی به خصوص در حوزه بهداشت و درمان. همچنین، مهم‌ترین تهدیدهای دانشگاه عبارت بودند از وضعیت اقتصادی، اقتصاد ملی، امکان برخورد طوفان با فضای دانشگاه، عدم آمادگی و استفاده نکردن از فناوری.

همچنین، از مطالعات دیگر که از الگوی تحلیل SWOT برای شناخت قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای مؤسسه‌ای آموزشی استفاده شده است می‌توان به پژوهش‌های دانشگاه هوستون ویکتوریا (۲۰۰۶)، دانشگاه واشنگتن شرقی (۲۰۰۴) و دانشگاه ایالت کالیفرنیا (۲۰۰۴) توسط کمیته اهداف و اولویت‌های راهبردی اشاره کرد که دارای قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای کم‌وبیش

در گذشته، تغییرات و تحولات به شتاب و گستردگی امروز نبود و مدیران می‌توانستند اهداف آینده را بر اساس گذشته تنظیم کنند. اما اکنون تجربه گذشته لزوماً راهنمای مطمئنی برای آینده نیست و دیگر نمی‌توان از تصمیم‌گیری‌های یکباره و مبتنی بر قضاوت‌های شهودی و تجربی استفاده کرد.

مؤسسات آموزش عالی در دهه گذشته با تغییرات بی‌شماری در محیط درونی و بیرونی خود روبرو شده‌اند، همچون پدیده جهانی‌شدن، تأثیر اینترنت و فناوری (به خصوص یادگیری از طریق شبکه‌های اطلاعاتی)، اصلاح دانش و اطلاعات، دسترسی و دستیابی به بودجه دولتی، انعطاف‌پذیری و مادام‌العمر شدن یادگیری، و نیز پاسخگویی به مسائلی همچون کاهش حمایت‌های مالی، پیشرفت‌های سریع فناوری، تغییرات جمعیت‌شناختی و برنامه‌های آموزشی منسوخ شده (Lerner, 1999) که این نیروهای تغییر باعث به وجود آمدن مشکلات بسیاری شده است، از جمله بهبود کیفیت و کاهش هزینه‌ها، تعدیل آموزش از طریق استفاده از موضوعات یادگیری، تغییر نقش استاد-دانشجو، نیاز به مهارت‌های یادگیری الکترونیکی، انواع جدیدی از رهبری مؤسسه‌ای برای دانشگاه‌ها (Mason, 2003).

امروزه، سازمان‌های ورزشی نیز همانند سازمان‌های غیرورزشی در معرض تغییر و تحولات محیطی و جهانی قراردارند و با مسائل ویژه خود دست به گردیانند. در این رابطه کریم‌ادیس (۱۹۹۷) گزارش کرده است که بخش‌های ورزشی با مشکلاتی همچون دوره‌های نزول، قوانین و مقررات دولتی محدود کننده، مشکلات مالی و قرارگرفتن در محیط رقابتی ناشی از تغییرات محیطی بهویژه در بخش خدمات ورزشی مواجه‌اند (Islingtoncouncil, 2002). لذا، در دنیای کنونی که با سرعتی سراسر آور در

ورزشی کشور، فقدان نظام شایسته سالاری در تعیین مدیران ورزشی کشور و وابستگی فدراسیون ملی ورزشی مواجه است.

گودرزی (۱۳۸۶) وجود برنامه‌های علمی، امکانات پیشرفته و به روز کشورهای رقیب و اعتبارات مکفی را مهم‌ترین تهدید ورزش کشتی شناسایی کرد و برگزاری مسابقات منظم در سطح آموزشگاه‌ها و دانشگاه‌ها، حمایت تشکیلاتی دولت و مسئولان قوای سه‌گانه را از جمله فرصت‌های مهم در توسعه آتی کشتی کشور اعلام کرد. همچنین، عدم وجود مدیران شایسته و باکفایت در مدیریت هیئت‌ها، نبود برنامه مدون، عدم توجه به اصول علمی در آموزش و تربیت کشتی گیران و عدم وجود مریبان شایسته را از جمله مهم‌ترین ضعف‌های کشتی تعیین کرد. همچنین، قوت کشتی کشور را برگزاری مسابقات (داخلی)، قهرمانی کشور، بین‌المللی داخلی)، همکاری با دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور، وجود انتستیتو کشتی، داشتن سالن‌های اختصاصی و برخوداری از امکانات نسبی کشتی، همکاری رسانه‌های گروهی و پرداختن به ورزش کشتی، وجود کشتی‌های محلی در اقصی نقاط کشور، وجود استعدادهای اقلیمی در ورزش کشتی و نهایتاً رشته کشتی به عنوان ورزش ملی و سنتی مردم ایران اعلام کرد.

به طور کلی، سازمان‌ها با تغییر و تحولات مختلف محیطی بیرونی مواجه‌اند، مانند عوامل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فناوری، رقبا، ذی‌نفعان، نهادهای دولتی، واسطه‌های مالی، اتحادیه‌ها، عرضه‌کنندگان، همچنین عوامل درونی مانند عوامل مدیریتی، مالی، بازاریابی، خدمات، تحقیق و توسعه و سیستم اطلاعات رایانه‌ای (Ioup et al., 2004) و متغیرهای سازمانی، فنی و فردی (پارکز، ۱۳۸۲).

یکی از راه‌های شناخت وضعیت سازمان‌ها بررسی محیطی است، که عبارت است از نظارت، ارزیابی و نشر اطلاعات حاصل درباره محیط سازمانی میان افراد کلیدی و

مشابه با دانشگاه ای‌اند‌ام تگزاس است (SWOT analysis: Eastern Washington University, 2004) از نظر چاپل (۲۰۰۴)، کمیته ملی المپیک بوتسوانا با مشکلاتی مانند مستقل نبودن ورزش، توزیع ناعادلانه بودجه، ناتوانی در جذب حامیان مالی، نداشتن مریبان و اجد شرایط، فقدان امکانات و تسهیلات مناسب و ساختار تشکیلاتی ضعیف مواجه است.

انجمن المپیک مالزی در تحقیقی با استفاده از تحلیل SWOT، گزارش کرد با ضعف‌هایی مانند سازماندهی نامناسب، استفاده ناکامل از ویژگی مشتری‌پسندی حلقه‌های المپیک و قصور در افزایش تسهیلات و منابع موجود و تهدیدهایی مانند تغییر انگیزه‌های بشردوستانه به انگیزه‌های مالی در ورزشکاران و داوطلبان و خطر بروز انتظارهای نامعقول مواجه بوده است (Malaysia national Olympic committee, 2007).

نصیرزاده (۱۳۸۷) ساخت و احداث ایستگاه‌های تندرنستی در پارک‌ها، حضور جامعه جوان در ورزش همگانی، عدم توسعه فرهنگ ورزش و تحرک در جامعه، نداشتن برنامه کوتاه‌مدت و بلندمدت، عدم استفاده از نیروهای کارآمد و متخصص در ورزش همگانی، هزینه کمتر و امکان دسترسی بیشتر به ورزش همگانی نسبت به سایر ورزش‌ها، تأکید تعالیم دینی و پیشگان به پرداختن به ورزش، بالا بود درصد بیکاری و اعتیاد در استان، کمبود سرانه فضای سبز در استان، نفوذ فرهنگ جوان پسند غربی و کاهش اوقات فراغت مردم استان به دلیل مشکلات معیشتی را از جمله عوامل داخلی و خارجی اداره کل تربیت بدنی استان کرمان اعلام کرد.

خسروی‌زاده (۱۳۸۷) نشان داد کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران با تنگها و چالش‌هایی در حوزه‌های مالی و بازاریابی، جایگاه حقوقی در ورزش کشور، تأثیر مسائل سیاسی، رقبا، فضای رسانه‌های ورزشی داخلی، بروز مسائل غیراخلاقی و دوپینگ در برخی میادین

برای کسب موقعيت و تداوم بقاست.

از طرفی، تربیت بدنی و ورزش با تأکیدی که بر پرورش جسمی، ذهنی، عاطفی و اجتماعی دارد، شاخصه‌ای برای توسعه دانشگاه‌ها محسوب می‌شود و در صورت کاربرد صحیح و اصولی نقش شایان توجهی در فرایند تعلیم و تربیت در آموزش عالی ایفا خواهد کرد (توکل، ۱۳۷۷).

رشد و بالندگی ورزش دانشجویی هر کشور به وجود ادارات تربیت بدنی اثربخش در هر دانشگاه‌ها وابسته است. رویدادها و فعالیت‌های ورزشی بین دانشگاه‌ها از کیفیت فعالیت‌های ورزشی در درون دانشگاه‌ها نشأت می‌گیرد (حمیدی و همکاران، ۱۳۸۸) که این امر در ادارات تربیت بدنی دانشگاه‌ها صورت می‌پذیرد و محقق نمودن این مهم و نیز انجام اثربخش مسئولیت‌ها و وظایف محوله این ادارات بدون شناسایی عوامل درونی و بیرونی و استفاده از برنامه‌ریزی راهبردی غیراصولی و ناکارآمد خواهد بود.

در این میان، آنچه مسلم است این است که اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور با چالش‌ها و مشکلات بسیاری برای انجام مسئولیت‌ها و نیل به اهدافش مواجه است. لذا، شناسایی قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور مهم و ضروری به نظر می‌رسد تا با استفاده حداکثر قوت‌ها و فرصت‌ها و برطرف ساختن ضعف‌ها و تهدیدهای به انجام اثربخش‌تر و کارآمدتر مسئولیت‌ها، توسعه بیشتر اصول و آرمان‌های ورزش دانشجویی، همچنین کسب جایگاه بهتر در عرصه‌های بین‌المللی نائل آید. از طرف دیگر، اداره کل دانشگاه پیام نور بتواند به درستی وضعیت موجود خود را شناسایی کند، مقصد مناسب را تشخیص دهد و نحوه رسیدن به آنجا را معین نماید، و نیز بتواند برای مقابله با چالش‌های آینده ورزش در حیطه کاری خود چاره‌اندیشی و مقابله نماید.

مؤثر سازمان و ابزاری است برای جلوگیری از شوک‌های راهبردی و تأمین سلامتی بلندمدت سازمان. در چنین محیطی سازمان‌ها با عوامل بیرونی مانند نیروهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فناوری و عوامل درونی مانند عوامل مدیریتی، مالی، بازاریابی، خدمات، تحقیق و توسعه و سیستم اطلاعات رایانه‌ای سروکار دارند (عربی و همکاران، ۱۳۸۵).

از شیوه‌های متداول شناسایی این عوامل، استفاده از تحلیل SWOT است که معرف قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای سازمان است. این روش، امکان بررسی عوامل و مقایسه تنگها، تهدیدها و جنبه‌های آسیب‌زننده به سازمان، فرصت‌ها، تقاضاها و موقعیت‌های محیط بیرونی را با ضعف‌ها و قوت‌های سازمان به وجود می‌آورد (حمیدی‌زاده، ۱۳۸۲).

با بررسی و شناخت این عوامل می‌توان به فهرستی از مسائل و چالش‌های فراروی هر سازمان دست یافت و اقدام‌های لازم برای مقابله با آن‌ها را از طریق تدوین برنامه راهبردی پیش‌بینی و اجرا کرد. ماجادو (۲۰۰۴) معتقد است برنامه‌ریزی راهبردی عنصری کلیدی برای برتری سازمانی و ابزاری بسیار مهم برای اثربخشی سازمانی است (Machado *et al.*, 2004).

برای مثال، از برنامه‌های راهبردی برخی سازمان‌های ورزشی می‌توان نام برد، از جمله برنامه راهبردی (۲۰۰۹ تا ۲۰۱۲) انجمن ملی ورزش‌های دانشگاهی آمریکا (NCAA) (۲۰۰۸)، برنامه راهبردی (۲۰۱۰ تا ۲۰۱۴)، برنامه سازمان ورزش بین‌دانشگاهی کانادا (CIS) (۲۰۰۹)، برنامه راهبردی (۲۰۱۱ تا ۲۰۱۸) سازمان ورزش‌های دانشگاهی استرالیا (AUS) (۲۰۰۷) و برنامه راهبردی (۲۰۱۲ تا ۲۰۱۶) فدراسیون ملی ورزش‌های دانشگاهی افریقای جنوبی (USSA) (۲۰۰۸) که همگی مبنی استفاده از برنامه‌ریزی راهبردی و شناخت محیط پیرامون سازمان‌های ورزشی

به عمل آمده، ۴۳ عامل درونی شامل ۱۸ قوت، ۲۵ ضعف و ۲۱ عامل بیرونی شامل ۱۱ فرصت و ۱۰ تهدید (در مجموع ۶۴ مورد) برای اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور شناسایی شد. سپس، با استفاده از روش دلفی، برگزاری جلسات شورای راهبردی و چندین مرحله تحلیل راهبردی، ۷ قوت، ۷ ضعف، ۷ فرصت و ۷ تهدید تأیید و بر اساس آزمون فریدمن رتبه‌بندی شد.

جامعه و نمونه آماری پژوهش

از آنجا که فرایند برنامه‌ریزی راهبردی و روش‌های برنامه‌ریزی علمی سازمان‌های ورزشی نیازمند دانش بالا و مرتبط است، لذا اولین شرط برای انتخاب افراد جامعه آماری، داشتن مدرک کارشناسی ارشد و دکتری مدیریت ورزشی تعیین شد. همچنین، برای اظهار نظر در مورد قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای اداره کل تربیت بدنی به افراد آگاه و آشنا به ورزش دانشگاه پیام نور و عوامل درونی و بیرونی اداره کل تربیت بدنی نیاز بود. به همین منظور اشخاصی در نظر گرفته شدند که در مشاغل کلیدی تربیت بدنی دانشگاه پیام نور و ورزش دانشجویی آن فعالیت داشتند. لذا، از مجموعه گروه‌های زیر افرادی انتخاب شدند که هر دو شرط را دارا بودند.

لذا، این تحقیق سعی دارد با به کارگیری فرایند تحلیل SWOT و استفاده از الگوها و روش‌های علمی متداول، به ویژه در سازمان‌های ورزشی، به شناسایی قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور پردازد.

روش و فرایند تحقیق

این تحقیق از نظر نتایج، از نوع تحقیقات کاربردی است، و از نظر نوع مطالعه، تحقیق موردي است. برای گردآوری داده‌ها، به دو صورت کمی و کیفی، مستندات و مدارک بررسی شد، از خبرگان ورزش دانشگاه پیام نور به صورت روش دلفی نظرسنجی به عمل آمد، مطالعات تحلیل شد و با مدیران کل اسبق و کنونی اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور جلسات راهبردی برگزار گردید.

در بخش نظرسنجی، از پرسشنامه‌های محقق ساخته حاوی سوال‌های باز، همچنین سوال‌های بسته استفاده شد. روایی آن را چند تن از اساتید صاحب‌نظر تأیید کردند. پایایی آن از روش آلفای کرونباخ ($\alpha = 0.91$) تأیید شد و PEST SCAN و تحلیل SWOT به کار رفت.

پس از تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از بررسی مستندات و مدارک، و مطالعات تطبیقی و نظرسنجی‌های

جدول ۱. جامعه آماری و نمونه‌های پژوهش

ردیف	گروه‌های خبره	جامعه آماری
۱	مدیر کل، معاونان و کارشناسان ارشد اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور	۶ نفر
۲	مدیران کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور طی سال‌های گذشته	۴ نفر
۳	مدیران تربیت بدنی استان‌های دانشگاه پیام نور	۲ نفر
۴	اعضای هیئت علمی رشته تربیت بدنی دانشگاه	۴ نفر
۵	دانشجویان مقطع دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور	۷ نفر

نتایج و یافته‌های تحقیق

جدول ۲ تا ۵ نتایج کلی را در زمینه قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور بر اساس تحلیل SWOT نشان می‌دهد. پس از استخراج

تعداد این افراد که جامعه تحقیق را تشکیل می‌دادند ۲۳ نفر بود. به لحاظ محدودیت در تعداد نفرات، نمونه برابر با جامعه آماری و به صورت تمام‌شمار انتخاب شد.

تبیین وضعیت موجود اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور با استفاده از تحلیل SWOT

پس از انجام این مرحله، با استفاده از آزمون رتبه‌بندی فریدمن، در نهایت در هر یک از موارد قوت، ضعف، فرصت و تهدید ۷ مورد به عنوان گویه‌های نهایی مشخص گردید.

فهرست مقدماتی گویه‌های SWOT مربوط به اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور، این فهرست طی جلسات متعددی با نخبگان ورزش دانشجویی دانشگاه پیام نور ویرایش و بازنگری شد. در نهایت امتیاز هر یک از گویه‌ها مشخص شد.

جدول ۲. فهرست قوت‌های اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور

ردیف	قوت‌ها	میانگین میزان اهمیت
۱	وجود مراکز آموزشی متعدد در رشتۀ تربیت بدنی	۶/۶۶
۲	بالاترین گستره پوششی در سطح کشور به دلیل تعدد مراکز مجری دانشگاه پیام نور در سراسر کشور و حضور این دانشگاه حتی در دورافتاده‌ترین نقاط کشور	۶/۸۹
۳	بالاترین تنوع قومی و استعدادهای ژنتیکی در رشته‌های خاص ورزشی	۶/۶۶
۴	امکان ادامه تحصیل برای افراد شاغل و دانشجویان بومی خصوصاً خانم‌ها که تنها در محل سکونتشان قادر به تحصیل اند	۷/۱۲
۵	وجود اداره کل تربیت بدنی در ساختار دانشگاه پیام نور	۷/۱۲
۶	برگزاری منظم مسابقات، جشنواره‌ها و المپیادهای درون دانشگاهی و بین دانشگاهی	۶/۸۸
۷	داشتن بودجه مشخص و مرتبط با سرانه ورزشی دانشجویان در اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور	۶/۷۵

جدول ۳. فهرست ضعف‌های اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور

ردیف	ضعف‌ها	میانگین میزان اهمیت
۱	نمودار سازمانی و ساختار نامناسب تربیت بدنی در دانشگاه پیام نور	۷/۱۲
۲	حذف یا ادغام ردیف‌های بودجه ورزش دانشجویی در دانشگاه پیام نور	۷/۲۳
۳	فقدان سیستم نظام مند اطلاع‌رسانی و شناسایی دانشجویان ورزشکار جهت مسابقات	۷
۴	کمبود امکانات ورزشی و فقر امکانات در مراکز آموزشی	۷/۲۳
۵	نبود یا چند مسئولیتی بودن مدیران تربیت بدنی مراکز آموزشی	۸
۶	عدم ارتباط و همکاری کافی و مناسب بین بخش‌های مختلف دانشگاه پیام نور، از جمله مدیریت اداری، امور مالی، امور دانشجویی و امور فرهنگی با مدیریت تربیت بدنی	۷
۷	فقدان انجمن‌های فعال ورزش دانشجویی	۷/۱۲

جدول ۴. فهرست فرصت‌های موجود در اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور

ردیف	فرصت‌ها	میانگین میزان اهمیت
۱	در اختیار داشتن بیشترین بودجه خارج از شمول و در نتیجه امکان هزینه کرد آن بنا بر صلاح دید مسئولان ذی‌ربط	۶/۷۵
۲	وجود مقطع تحصیلی دکتری رشتۀ تربیت بدنی	۶/۴۵
۳	وجود دروس تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ برای تمامی رشته‌های تحصیلی	۶/۶۶
۴	در اختیار داشتن جمعیت کثیر دانشجویی در دامنه‌های سنی متفاوت	۶/۴۵
۵	تصویبهای وزارت علوم منبی بر مساعدت و همکاری اساتید سایر دانشگاه‌ها با دانشگاه پیام نور	۶
۶	امکان دسترسی و استفاده از تمامی نوع آب و هوایی و اقلیمی سراسر کشور	۶/۳۴
۷	وجود امکانات، پایگاه‌ها، ارتباطات و حامیان رسمی و مردمی در تمامی استان‌های کشور جهت پیشبرد اهداف دانشگاه	۶/۷۲

جدول ۵. فهرست تهدیدهای اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور

ردیف	تهدیدها	میانگین میزان اهمیت
۱	یکپارچه نبودن ورزش دانشجویی در تمام مراکز مجری دانشگاه پیام نور و فعال بودن تعداد محدودی از دانشجویان و مراکز آموزشی	۷
۲	عدم الزام دولت و دانشگاه در عرضه خدمات فوق برنامه ورزشی در محیط دانشگاه پیام نور	۶/۸۹
۳	عدم تابعیت بین میزان جذب دانشجو با پرسنل و امکانات زیربنایی دانشگاه	۷/۷۵
۴	کمبود حمایت و توجه مدیران ارشد دانشگاه به فعالیتهای ورزشی	۶/۳۴
۵	مدت زمان محدود حضور دانشجویان در دانشگاه	۶/۷۸
۶	نداشتن مالکیت و استیجاری بودن بیشتر اماكن دانشگاه خصوصاً در مورد فضاهای ورزشی	۷/۲۳
۷	مشکلات معیشتی، تحصیلی و مشغله بیش از حد دانشجویان دانشگاه	۶/۵۶

در ستون چهارم، ضرایب ستون دوم و رتبه‌های ستون سوم برای هر عامل در هم ضرب شد تا امتیاز آن عامل (قوت یا ضعف) مشخص شود. در انتهای این ستون از جمع امتیازات به دست آمده امتیاز نهایی کمیته به لحاظ برخورداری از قوت یا ضعف تعیین شد (هانگر و ویلن، ۱۳۸۴).

چنانچه جمع کل امتیاز نهایی کمیته در این ماتریس بیش از ۲/۵ باشد، بدین معناست که طبق پیش‌بینی‌های به عمل آمده، قوت‌های پیش روی کمیته بر ضعف‌های آن غلبه خواهد داشت؛ و اگر این امتیاز کمتر از ۲/۵ باشد، نشان‌دهنده غلبة ضعف‌ها بر قوت‌های آن است.

نتایج نشان داد مجموع نمرات ماتریس عوامل درونی بیش از ۲/۵ (۲/۵۹۴) است و حاکمی از آن است که اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور از لحاظ عوامل درونی دارای قوت است (جدول ۶).

برای ارزیابی عوامل بیرونی از ماتریس ارزیابی عوامل بیرونی استفاده شد. در این ماتریس نیز از همین روند استفاده می‌شود. چنانچه جمع کل امتیاز نهایی اداره کل تربیت بدنی در این ماتریس بیش از ۲/۵ باشد، بدین معناست که طبق پیش‌بینی‌های به عمل آمده، فرصت‌های پیش روی اداره کل تربیت بدنی بر تهدیدهای آن غلبه خواهد داشت؛ و اگر این امتیاز کمتر از ۲/۵ باشد، نشان‌دهنده غلبة تهدیدها بر فرصت‌های آن است (هانگر و ویلن، ۱۳۸۴).

ماتریس عوامل درونی و بیرونی اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور

برای ارزیابی عوامل درونی از ماتریس ارزیابی عوامل درونی استفاده شد. در این ماتریس، قوت‌ها و ضعف‌های شناسایی شده در یک ستون ماتریس قرار گرفت و با استفاده از ضرایب و رتبه‌های خاصی امتیازبندی شد تا مشخص شود اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور در مجموع به لحاظ عوامل داخلی دارای قوت است یا ضعف. در این ماتریس، عوامل راهبردی یا اولویت‌دار داخلی در ستون اول و در قالب قوت‌ها و ضعف‌ها فهرست شد.

سپس، در ستون دوم با توجه به میزان اهمیت و حساسیت هر عامل، با مقایسه این عوامل با یکدیگر ضرایب اهمیتی بین صفر تا یک به آن تعلق گرفت. تخصیص این ضرایب باید به گونه‌ای باشد که جمع ضرایب تمام عوامل داخلی بیش از یک نباشد.

در ستون سوم، با توجه به کلیدی بودن یا عادی بودن قوت‌ها و ضعف‌ها به ترتیب رتبه ۴ یا ۳ به قوت‌ها و رتبه ۲ یا ۱ به ضعف‌ها اختصاص یافت. تخصیص رتبه‌ها بدین صورت است که اگر قوت‌ها در حد عالی باشد رتبه ۴، و چنانچه معمولی باشد رتبه ۳ می‌گیرد. اگر ضعف‌ها در حد معمولی باشد، رتبه ۲ و چنانچه بحرانی باشد رتبه ۱ دریافت می‌کند. بنابراین، روند رتبه‌دهی به گونه‌ای است که هر قدر از قوت عالی به سمت ضعف بحرانی پیش رویم، میزان رتبه کمتر می‌شود و از ۴ به ۱ می‌رسد.

تبیین وضعیت موجود اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور با استفاده از تحلیل SWOT

جدول ۶. ماتریس عوامل درونی اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور

نمره	شدت عامل	ضریب اهمیت (وزن)	عوامل	کد	عوامل درونی
۰/۳۴۸	۴	۰/۰۸۷	وجود مراکز آموزشی متعدد در رشتہ تربیت بدنی	S1	قوت ها
۰/۳۹۲	۴	۰/۰۹۸	بالاترین گستره پوششی در سطح کشور بهدلیل تعدد مراکز مجری دانشگاه پیام نور در سراسر کشور و حضور این دانشگاه حتی در دورافتاده‌ترین نقاط کشور	S2	
۰/۱۷۱	۳	۰/۰۵۷	بالاترین تنوع قومی و استعدادهای ژنتیکی در رشتہ‌های خاص ورزشی	S3	
۰/۱۵۶	۳	۰/۰۶۵	امکان ادامه تحصیل برای افراد شاغل و دانشجویان بومی خصوصاً خانم‌ها که تنها در محل سکونتشان قادر به ادامه تحصیل اند	S4	
۰/۱۸۹	۳	۰/۰۶۳	وجود اداره کل تربیت بدنی در ساختار دانشگاه پیام نور	S5	
۰/۳۲۸	۴	۰/۰۸۲	برگزاری منظم مسابقات، جشنواره‌ها و المپیادهای درون‌دانشگاهی و بین دانشگاهی	S6	
۰/۱۷۴	۳	۰/۰۵۸	داشتن بودجه مشخص و مرتبط با سرانه ورزشی دانشجویان در اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور	S7	
۰/۱۶۴	۲	۰/۰۸۲	نبود یا چند مسئولیتی بودن مدیران تربیت بدنی مراکز آموزشی دانشگاه پیام نور	W1	ضعف ها
۰/۱۷۶	۲	۰/۰۸۸	کمبود امکانات ورزشی در دانشگاه پیام نور و فقر امکانات مراکز آموزشی (بهخصوص در شهرستان‌های محروم که عدم وجود امکانات در شهرستان بر مشکلات می‌افزاید).	W2	
۰/۱۵۰	۲	۰/۰۷۵	حذف یا ادغام ردیف‌های بودجه ورزش دانشجویی در دانشگاه پیام نور	W3	
۰/۰۵۵	۱	۰/۰۵۵	عدم وجود انجمن‌های فعال ورزش دانشجویی	W4	
۰/۰۷۳	۱	۰/۰۷۳	نمودار سازمانی و ساختار نامناسب تربیت بدنی در دانشگاه پیام نور	W5	
۰/۱۲۴	۲	۰/۰۶۲	فقدان سیستم نظام‌مند اطلاع‌رسانی و شناسایی دانشجویان ورزشکار جهت مسابقات	W6	
۰/۰۵۵	۱	۰/۰۵۵	عدم ارتباط و همکاری کافی و مناسب بین بخش‌های مختلف دانشگاه پیام نور از جمله مدیریت اداری، امور مالی، امور دانشجویی و امور فرهنگی با مدیریت تربیت بدنی	W7	
$\sum=۲/۵۹۴$		$\sum=۱$	مجموع ضرایب اهمیت عوامل درونی		

فرصت است.

همچنین، اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور به سبب اینکه در ورزش دانشجویی نمره نهایی ماتریس ارزیابی عوامل داخلی و خارجی در ناحیه رشد و ساخت را احراز کرده است، باید از راهبردهای توسعه و رشد (فرد آر دیوید) استفاده کند.

در مجموع، نتایج جدول ۶ و ۷، همچنین ماتریس داخلی و خارجی حاکی از آن است که ورزش دانشجویی اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور از لحاظ موقعیت راهبردی در منطقه SO قرار دارد. به این ترتیب، ورزش دانشجویی اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور از لحاظ عوامل درونی دارای قوت و از لحاظ عوامل بیرونی دارای

جدول ۷. ماتریس عوامل بیرونی اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور

کد	عوامل بیرونی	عوامل	کد	نمره	شدت عامل	ضریب اهمیت (وزن)	نویسنده
O1	فرصت‌ها	در اختیار داشتن بیشترین بودجه خارج از شمول و در نتیجه امکان هزینه کرد آن بنا بر صلاح دید مسئولان ذی ربط	O2	۰/۳۲۸	۴	۰/۰۸۲	درویش
O3	فرصت‌ها	وجود امکانات، پایگاه‌ها، ارتباطات و حامیان رسمی و مردمی در تمامی استان‌های کشور جهت پیشبرد اهداف دانشگاه	O4	۰/۳۲۸	۴	۰/۰۹۷	درویش
O5	فرصت‌ها	وجود دروس تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲ برای تمامی رشته‌های تحصیلی	O6	۰/۱۸۹	۳	۰/۰۶۳	درویش
O7	فرصت‌ها	در اختیار داشتن جمعیت کثیر دانشجویی در دامنه‌های سنی متفاوت	T1	۰/۳۲۴	۴	۰/۰۸۱	درویش
T2	Tehdidها	وجود مقطع تحصیلی دکتری رشته تربیت بدنی در دانشگاه پیام نور	T3	۰/۱۷۷	۳	۰/۰۵۹	درویش
T4	Tehdidها	امکان دسترسی و استفاده از تمامی تنوع آب و هوایی و اقلیمی سراسر کشور	T5	۰/۱۸۹	۳	۰/۰۶۳	درویش
T6	Tehdidها	مصطفی‌خانی	T7	۰/۰۱۶۵	۳	۰/۰۵۵	درویش
T1	Tehdidها	عدم تناسب بین میزان جذب دانشجو با پرسنل و امکانات زیربنایی دانشگاه	T2	۰/۱۶۸	۲	۰/۰۸۴	درویش
T3	Tehdidها	نداشتن مالکیت و استیجاری بودن بیشتر اماكن دانشگاه خصوصاً در مورد فضاهای ورزشی	T4	۰/۱۴۴	۲	۰/۰۷۲	درویش
T5	Tehdidها	یکپارچه نبودن ورزش دانشجویی در تمام مراکز مجری دانشگاه پیام نور و فعال بودن تعداد محدودی از دانشجویان و مراکز آموزشی	T6	۰/۱۳۶	۲	۰/۰۶۸	درویش
T7	Tehdidها	عدم عرضه صحیح خدمات فوق برنامه ورزشی در دانشگاه پیام نور	T8	۰/۱۵۴	۲	۰/۰۷۷	درویش
T9	Tehdidها	مدت زمان محدود حضور دانشجویان در دانشگاه	T10	۰/۰۶۵	۱	۰/۰۶۵	درویش
T11	Tehdidها	مشکلات معیشتی، تحصیلی و مشغله بیش از حد دانشجویان دانشگاه	T12	۰/۰۶۹	۱	۰/۰۶۹	درویش
T13	Tehdidها	کمبود حمایت و توجه مدیران ارشد دانشگاه به فعالیت‌های ورزشی	T14	۰/۱۳۰	۲	۰/۰۶۵	درویش
$\sum = ۲/۶۲۶$		$\sum = ۱$	مجموع ضرایب اهمیت عوامل بیرونی				

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به نتایج بررسی محیط داخلی و خارجی اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور، این اداره در محیط داخلی خود توانایی‌هایی از جمله موارد زیر دارد: وجود مراکز آموزشی متعدد رشته تربیت بدنی، گستره پوششی بالا در سطح کشور، تنوع قومی و استعدادهای ژنتیکی زیاد برای رشته‌های خاص ورزشی، برگزاری منظم مسابقات، جشنواره‌ها و المپیادهای دروندانشگاهی و بین دانشگاهی و نیز داشتن بودجه مشخص و مرتبط با سرانه ورزشی دانشجویان که این توانایی‌ها با تحقیق‌های شعبانی و پارساجو (۱۳۹۱)، افروزه (۱۳۹۰)، گودرزی (۱۳۸۶) و

برای تجزیه و تحلیل هم‌زمان عوامل درونی و بیرونی از ماتریس درونی و بیرونی استفاده شد. این ماتریس برای تعیین موقعیت اداره کل تربیت بدنی به کار می‌رود. برای تشکیل این ماتریس، نمرات حاصل از ماتریس‌های ارزیابی عوامل درونی و بیرونی در ابعاد افقی و عمودی قرار می‌گیرند تا جایگاه اداره کل تربیت بدنی در خانه‌های این ماتریس مشخص شود و بتوان راهبرد مناسبی برای آن اتخاذ کرد. در این ماتریس، نمرات در طیف دوبخشی قوی (۲/۵ تا ۴) و ضعیف (۱ تا ۲/۵) تعیین می‌شود (استونر، ۱۳۸۲).

تبیین وضعیت موجود اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور با استفاده از تحلیل SWOT

بسیار برجسته و دارای مزیت رقابتی است که شرط قرار گرفتن در جایگاه اول ورزش دانشجویی و حفظ آن استفاده بهینه از این توانایی هاست.

دانشگاه هوستون ویکتوریا (۲۰۰۶)، دانشگاه واشنگتن شرقی (۲۰۰۴) و دانشگاه ایالت کالیفرنیا (۲۰۰۴) همخوانی دارد (University of Houston- Victoria, 2006). البته قوتهای این اداره کل نسبت به سایر سازمانهای همتراز

عوامل بیرونی	۴ فرصت	راهبردهای محافظه کارانه	راهبردهای تهاجمی
	۲/۶۳		
	۲/۵		
	۱ تهدید	راهبردهای تدافعی	راهبردهای رقابتی
قوتهای ۲/۵ ۲/۶		ضعف ۱	عوامل درونی

شكل ۱. پنجره راهبردی

(۱۳۹۱)، و افروزه (۱۳۹۰) از نظر ضعفهای محیطهای داخلی سازمانهای مورد پژوهش همخوانی دارد. البته، ضعفهای موجود در صورت عدم مدیریت صحیح جایگاه اداره کل را متزلزل می‌کند و بر توانایی‌ها هم تأثیر مخرب خواهد داشت. لذا، برطرف کردن آن‌ها باید در اولویت مسئولان اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور قرار گیرد. در محیط خارجی اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور نیز فرصت‌هایی وجود دارد، همچون در اختیار داشتن بیشترین بودجه خارج از شمول؛ وجود دروس تربیت بدنی عمومی ۱ و ۲؛ در اختیار داشتن جمعیت کثیر دانشجویی در دامنه‌های سنی متفاوت؛ امکان دسترسی و استفاده از تمامی

همچنین، نقاط ضعفی دارد، مانند فقدان سیستم نظام مند اطلاع‌رسانی و شناسایی دانشجویان ورزشکار جهت مسابقات، نبود یا چند مسئولیتی بودن مدیران تربیت بدنی مراکز آموزشی دانشگاه پیام نور، فقدان انجمن‌های فعال ورزش دانشجویی، کمبود امکانات ورزشی و فقر امکانات مراکز آموزشی که با پژوهش‌های گودرزی (۱۳۸۶)، خسروی‌زاده (۱۳۸۷)، نصیرزاده (۱۳۸۷)، حمیدی (۱۳۹۱)، سیف‌پناهی شعبانی و همکاران (۱۳۹۰)، عبدالوی و همکاران (۱۳۹۰)، حسینی و همکاران (۱۳۹۰)، غفرانی و همکاران (۱۳۸۹)، بدربی‌آذرین و همکاران (۱۳۸۵)، جوادی‌پور و سمیع‌نیا (۱۳۹۱)، شعبانی بهار و پارسا جو

مربوط در پنجره راهبردی مورد مقایسه و سنجش قرار گرفت. شایان ذکر است که آن سازمان‌هایی هم که در موقعیت SO با هم مشابه دارند، به دلیل متفاوت بودن نمرات نهایی ماتریس‌های عوامل درونی و بیرونی‌شان، با یکدیگر اختلاف دارند. بنابراین، همخوانی در این نوع بررسی بسیار اندک و نادر است.

همچنین، مسئولان ورزش دانشگاه پیام نور باید با توجه به نمرات نهایی ماتریس‌های عوامل درونی و بیرونی اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور، برنامه‌های خود را به گونه‌ای متصرکز سازند که هرچه بیشتر بر ضعف‌های خود غلبه کنند و برای مواجهه با تهدیدها آمادگی لازم را کسب نمایند، چرا که موقعیت راهبردی موجود با اینکه در منطقه SO قرار دارد ولی در نزدیکی مرکز پنجره راهبردی و مناطق دیگر است که نشان از متزلزل بودن وضعیت موجود اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور دارد.

در نهایت، پیشنهاد می‌شود برنامه‌های راهبردی ادارات تربیت بدنی استان‌های مجری دانشگاه پیام نور تدوین شود و در مورد چگونگی اجرای راهبردهای ورزش دانشجویی دانشگاه پیام نور پژوهشی صورت پذیرد تا پژوهش حاضر برای ورزش دانشجویی دانشگاه پیام نور بیشتر چاره‌گشا شود.

تنوع آب و هوایی و اقلیمی سراسر کشور؛ وجود امکانات، پایگاه‌ها، ارتباطات و حامیان رسمی و مردمی در تمامی استان‌های کشور.

برخی تهدیدهای آن نیز به قرار زیر است: عدم تناسب بین میزان جذب دانشجو با پرسنل و امکانات زیربنایی دانشگاه؛ کمبود حمایت و توجه مدیران ارشد دانشجویان در دانشگاه؛ نداشتن مالکیت و استیجاری بودن بیشتر اما کن دانشگاه خصوصاً در مورد فضاهای ورزشی؛ مشکلات معیشتی، تحصیلی و مشغله بیش از حد دانشجویان دانشگاه که با تحقیقات حمیدی و همکاران (۱۳۸۵)، افروزه (۱۳۹۰)، سیف‌پناهی شعبانی و همکاران (۱۳۹۰)، نصیرزاده (۱۳۸۷)، دانشکده مونتکالر و کالیفرنیا همسوست. استفاده از فرصت‌ها در محیط خارجی اداره کل ارتقای جایگاه ورزشی دانشگاه پیام نور را به همراه دارد ولی نادیده گرفتن تهدیدها و متناسب نمودن برنامه‌ها و راهبردها با شرایط پیرامون عدم توفیق اداره کل تربیت بدنی دانشگاه را در رسیدن به اهداف به دنبال دارد.

نتایج این تحقیق از نظر موقعیت راهبردی دارای نتایج مشابهی با تحقیقات افروزه (۱۳۹۰)، زیتونلی (۱۳۹۰)، تابلی (۱۳۸۹)، حمیدی و همکاران (۱۳۸۸)، ندری (۱۳۸۸)، جهان‌بینی (۱۳۸۸)، خسروی‌زاده (۱۳۸۷) و نصیرزاده (۱۳۸۷) در مورد ورزش قهرمانی استان کرمان است و همگی جایگاه راهبردی (SO) را اعلام داشته‌اند.

همچنین، با تحقیقات حمیدی (۱۳۹۱)، سیف‌پناهی شعبانی (۱۳۹۰)، عبدالی (۱۳۹۰)، حسینی (۱۳۹۰) و غفرانی (۱۳۸۹) در مورد ورزش قهرمانی استان سیستان و بلوچستان، غفرانی (۱۳۸۸) در مورد ورزش همگانی استان سیستان و بلوچستان، نصیرزاده (۱۳۸۷) در مورد ورزش همگانی استان کرمان، و بدری آذرین و همکاران (۱۳۸۵) از نظر موقعیت راهبردی همخوانی ندارد. این موضوع نیز با توجه به قرار گرفتن موقعیت‌های راهبردی سازمان‌های

منابع

1. Lerner, Alexandra L. (1999). "A Strategic planning primer for higher education, College of business Administration and Economics, California state university". <http://aafaq.kfupm.edu.sa/features/csprimer/leep-sp.pdf>
2. Mason, Robin (2003). "The virtual university: the university current challenges and opportunities". UNESCO: www.unesco.org/iiep/eng/focus/elearn/webpub/home.html-78k.
3. Islingtoncouncil (2002). Sport & Leisure. Strategic.
4. Harper, Sandra (2004). "Academic program planning: Texas A&M university-Corpus Christi". <http://falcon.tamucc.edu/~fsenate/momentum 2015>.
5. SWOT analysis: Eastern Washington University (2004). <http://websrv.ewu.edu/groups/academicffairs/Strategic planning/politicalpaper.pdf>
6. Chappell, Robert (2004). "Sport development in Botswana". The sport Journal, Vol. 7. No. 2.
7. Malaysia national Olympic committee (2007). www.olympic.org.my.
8. نصیرزاده، عبدالمهدی (۱۳۸۷). طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش قهرمانی و همگانی استان کرمان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور تهران.
9. خسروی‌زاده، اسفندیار (۱۳۸۷). مطالعه و طراحی برنامه استراتژیک کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران. رساله دکتری، دانشگاه تهران.
10. گودرزی، محمود (۱۳۸۶). «طراحی و تدوین نظام جامع ورزش کشتی کشور». نشریه پژوهش در علوم ورزش، شماره ۱۴: ۸۱-۶۴
11. شعبانی‌بهار، غلامرضا؛ پارساجو، علی (۱۳۹۱). «تحلیل راهبردی درونی و بیرونی اداره کل تربیت بدنی استان همدان». نشریه مطالعات مدیریت ورزشی شماره ۱۳: ۲۸۱-۲۹۶
12. سیف‌پناهی، جبار؛ شعبانی، محمود؛ گودرزی، مهرزاد؛ حمیدی، خطیبی، امین (۱۳۹۰). «طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش قهرمانی استان کرستان». نشریه مدیریت ورزشی، شماره ۸: ۵۷-۷۳
13. عبدوی، فاطمه؛ گودرزی، محمود؛ فراهانی، ابوالفضل؛ اسدی، حسن (۱۳۹۰). «طراحی و تدوین مدل راهبردی در سازمان (ICT) در سازمان تربیت بدنی». نشریه مدیریت ورزشی، شماره ۹: ۴۵-۶۵
14. غفرانی، محسن؛ گودرزی، محمود؛ سجادی، نصرالله؛ جلالی فراهانی، محمود؛ مقرنسی، مهدی (۱۳۸۸). «طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش همگانی استان سیستان و بلوچستان». نشریه حرکت، شماره ۳۹: ۱۰۷-۱۳۱
15. غفرانی، محسن؛ گودرزی، محمود؛ سجادی، نصرالله؛ جلالی فراهانی، محمود؛ مقرنسی، مهدی (۱۳۸۹). «طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش قهرمانی استان سیستان و بلوچستان». نشریه مدیریت ورزشی، شماره ۹: ۴۵-۶۵
16. بدی آذین، یعقوب؛ گودرزی، محمود؛ خبیری، محمد؛ اسدی، حسن (۱۳۸۶). «بررسی وضعیت ورزش ژیمناستیک در ایران با رویکرد تدوین نظام جامع توسعه منابع انسانی در ورزش ژیمناستیک کشور». نشریه حرکت، شماره ۳۲: ۹۷-۱۱۶
17. جوادپور، محمد؛ سمعی‌نیا، مونا (۱۳۹۲). «تبیین موقعیت راهبردی و ارائه استراتژی توسعه ورزش همگانی در ایران». نشریه پژوهش‌های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی، شماره ۵: ۱۵-۲۸
18. حسینی، گلاله؛ حمیدی، مهرزاد؛ تجاری، فرشاد (۱۳۹۱). «تدوین برنامه راهبردی ورزش دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی». نشریه مدیریت ورزشی، شماره ۱۵: ۱۵-۳۳
19. Ioup, Jean; Bayle, Emmanuel (2004). Strategic and performance management of Olympic sport organizations. Human Kinetics.

۲۰. ژانتبی، پارکز (۱۳۸۲). مدیریت معاصر در ورزش. ترجمه محمد احسانی، دانشگاه تربیت مدرس.
۲۱. اعرابی، محمد؛ آقازاده، هاشم؛ نظامیوند چگینی، هوشنگ (۱۳۸۵). دستنامه برنامه‌ریزی استراتژیک. تهران، دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
۲۲. حمیدی‌زاده، محمدرضا (۱۳۸۲). برنامه‌ریزی استراتژیک. سمت.
23. Machado, Marid de Lourdes; Stover Taylor, James (2004). "The status of strategic planning in Portuguese higher education institutions". Higher Education Policy. Vol 17.
۲۴. انجمن ملی ورزش‌های دانشگاهی آمریکا (NCAA) (۲۰۰۸). برنامه راهبردی انجمن ملی ورزش‌های دانشگاهی آمریکا، www.usiusf.org
۲۵. فدراسیون ورزش بین دانشگاهی کانادا (CIS). (۲۰۰۹). برنامه راهبردی ورزش بین دانشگاهی کانادا، www.cis-sic.ca
۲۶. فدراسیون ورزش دانشگاهی استرالیا (AUS) (۲۰۰۷). برنامه راهبردی ورزش دانشگاهی استرالیا، www.unigames.com.au
۲۷. فدراسیون ورزش دانشگاهی آفریقای جنوبی (USSA). (۲۰۰۸). برنامه راهبردی ورزش دانشگاهی آفریقای جنوبی، www.ussa.org.za
۲۸. توکل، محمد (۱۳۷۷). «وضعیت آموزش عالی در ایران واقعیت‌ها و چالش‌ها». فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی، وزارت فرهنگ و آموزش عالی، شماره ۱۸.
۲۹. حمیدی، مهرزاد؛ الهی، علیرضا؛ اکبری‌یزدی، حسین (۱۳۸۸). «مطالعه تطبیقی ساختار ستادی ورزش دانشجویی کشور با کشورهای منتخب و ارائه الگو». طرح پژوهشی، پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی.
۳۰. هانگر، جی. دیوید؛ ویلن، توماس ال. (۱۳۸۴). مبانی مدیریت راهبردی. ترجمه سید محمد اعرابی و داود ایزدی، چاپ دوم، تهران، دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
۳۱. استونر، جیمز (۱۳۸۲). مدیریت استراتژیک. ترجمه محمد اعرابی، تهران، دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
32. University of Houston- Victoria (2006). SWOTanalysis: <http://www.uhv.edu/pro/planning/06-07/SWOT.pdf>.

SWOT Analysis for Shows the Situation of Physical Education General Department of Payame Noor University

Mahdi Godarzi¹

(Received: 22 May 2013   Accepted: 4 Sep. 2013)

Abstract

The purpose of this study was to shows the situation of Physical Education General Department of Payame Noor University. Document analysis, relevant literature review, surveys, PEST SCAN ($\alpha = 0.91$), SWOT analysis and meetings were used to collect the data. 23 ex general managers and general manager and experts of physical education general department and members of physical education academic board in sciences and sport management, PhD students of Payame Noor University who had a role in university sport were selected and surveyed. By Delphi method, meetings and several strategic analyzing steps, 7 strengths, 7 weaknesses, 7 opportunities and 7 threats were recognized and ranked by Friedman test. Research findings showed that Payame Noor University (population: 1 million) participated in university sport below 1%. The collected information shows the situation of university sport in Payame Noor University in the axis in (SO) region. By the evaluation of resources and internal external information, we can present a collection of approaches and programs. Realization of the goal university sport and employment of all provincial and native capacities along with the growth and development of university sport in this university was presented.

Keywords

physical education general department of Payame Noor University, SWOT analysis, university sport.

---

1. PhD Condidate in Sport Managment, University of Tehran, Tehran, Iran

Email: Mad.goodarzi@yahoo.com